

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 15 września 1982 r.

w sprawie zasad umarzania i udzielania ulg w spłaceniu należności państwowych.

Na podstawie art. 2 dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o umarzaniu i udzielaniu ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. z 1956 r. Nr 17, poz. 92 i z 1975 r. Nr 10, poz. 56) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Rozporządzenie określa zasady umarzania, odraczania terminu zapłaty i rozkładania na raty na-

leżności pieniężnych przysługujących państwowym jednostkom organizacyjnym od osób fizycznych oraz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych, nie będących państwowymi jednostkami organizacyjnymi.

2. Rozporządzenie nie dotyczy należności wymienionych w art. 4 dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o umarzaniu i udzielaniu ulg w spłacaniu należności państwowych (Dz. U. z 1956 r. Nr 17, poz. 92 i z 1975 r. Nr 10, poz. 56) oraz opłat za czynności egzekucyjne, o których mowa w art. 172 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 1966 r. Nr 24, poz. 151 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91).

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) decyzji — rozumie się przez to wyrażone na piśmie oświadczenie woli jednostki państwowej będącej wierzycielem lub uprawnionego organu w sprawie umorzenia należności lub udzielenia ulgi w jej spłacie,
- 2) przedsiębiorstwie państwowym bez bliższego określenia — rozumie się przez to przedsiębiorstwo państwowe działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. Nr 24, poz. 122),
- 3) wojewodzie — rozumie się przez to również prezydenta miasta stopnia wojewódzkiego,
- 4) naczelnym organie administracji państwowej — rozumie się przez to również kierownika urzędu centralnego,
- 5) należności — rozumie się przez to należność pieniężną, o której mowa w § 1 (należność główna), przypadającą od jednego dłużnika wraz z należnymi odsetkami i kosztami dochodzenia należności (należności uboczne) według stanu w chwili podejmowania decyzji, a jeżeli należność główna została zapłacona i pozostały do zapłaty odsetki i koszty — sumę tych należności ubocznych.

§ 3. 1. Należność może być umorzona w całości lub części, jeżeli:

- 1) w wyniku postępowania egzekucyjnego lub na podstawie innych okoliczności lub dokumentów stwierdzono, że dłużnik nie posiada majątku, z którego można by dochodzić należności,
- 2) w wyniku egzekucji z majątku dłużnika dłużnik lub osoby pozostające na jego utrzymaniu byliby pozbawieni niezbędnych środków utrzymania,
- 3) dłużnik zmarł nie pozostawiając żadnego majątku lub pozostawił ruchomości nie podlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów albo pozostawił przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty 50.000 zł,
- 4) jest oczywiste, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym tej należności nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne,
- 5) nie można ustalić osoby dłużnika.

2. Należność może być również umorzona w całości lub części mimo braku okoliczności wymienionych w ust. 1, jeżeli przeprowadzone postępowanie wyjaśniające wykaze, że za umorzeniem przemawiają szczególne względy gospodarcze lub społeczne.

3. Umorzenie należności z przyczyn, o których mowa w ust. 2, może nastąpić tylko wówczas, gdy odroczenie terminu zapłaty lub rozłożenie należności na raty nie zapewnia spłaty tej należności.

4. Należność główna z tytułu odszkodowania za zagarnięcie mienia społecznego nie może być umorzona przed upływem 10 lat od daty popełnienia tego przestępstwa, chyba że zachodzą okoliczności określone w ust. 1 pkt 3.

5. Należność główna z tytułu odpowiedzialności za niedobór mienia nie może być umorzona z przyczyny wskazanej w ust. 1 pkt 5.

§ 4. 1. Umorzenie należności, za którą odpowiada solidarnie więcej niż jeden dłużnik, może nastąpić, gdy okoliczności uzasadniające umorzenie zachodzą co do wszystkich zobowiązanych.

2. Umorzenie należności głównej pociąga za sobą umorzenie należności ubocznych. Jeżeli umorzenie dotyczy części należności głównej, w odpowiednim stosunku do tej należności podlegają umorzeniu należności uboczne.

3. Jeżeli decyzja o umorzeniu dotyczy tylko części należności, w decyzji należy określić termin zapłaty pozostałej części należności. Jeżeli dłużnik nie dotrzymał terminu zapłaty, decyzja o umorzeniu może być w całości cofnięta.

§ 5. 1. W wypadkach gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących z innych przyczyn na uwzględnienie organ uprawniony do umorzenia należności może odroczyć termin zapłaty należności lub rozłożyć należność na raty, biorąc pod uwagę możliwości płatnicze dłużnika oraz uzasadniony interes wierzyciela.

2. Od należności, której termin zapłaty odroczone lub którą rozłożono na raty, nie pobiera się odsetek za zwłokę za okres od wydania decyzji do upływu terminów zapłaty określonych w decyzji.

3. Jeżeli dłużnik nie spłaci w terminie albo w pełnej wysokości rat ustalonych w decyzji, pozostała do spłaty należność staje się natychmiast wymagalna wraz z należnymi odsetkami za zwłokę, w tym również z odsetkami, o których mowa w ust. 2.

§ 6. 1. Należność może być umorzona na wniosek dłużnika lub z inicjatywy wierzyciela. Odroczenie terminu zapłaty lub rozłożenie należności na raty może nastąpić jedynie na wniosek dłużnika.

2. Jeżeli z wnioskiem o umorzenie należności lub zastosowanie ulg wystąpi dłużnik, a decyzja w tej sprawie nie należy do wierzyciela, podjęcie decyzji następuje po zasięgnięciu opinii wierzyciela.

§ 7. Organ może cofnąć swoją decyzję o umorzeniu lub udzieleniu ulgi w spłacaniu należności, jeżeli wyjdzie na jaw, że dowody, na podstawie których należność umorzono lub udzielono ulgi w jej spłacaniu, okazały się fałszywe bądź że decyzja została wydana w wyniku przestępstwa albo że dłużnik wprowadził ten organ w błąd co do okoliczności, które stanowiły podstawę decyzji.

Rozdział 2

Przepisy szczególne.

§ 8. 1. Należność przysługującą jednostce budżetowej objętej budżetem centralnym umarza kierownik jednostki, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 200.000 zł.

2. Jeżeli należność przekracza kwotę 200.000 zł, o umorzeniu decyduje właściwy naczelny organ administracji państwowej. Organ ten może upoważnić kierowników bezpośrednio podległych jednostek budżetowych do umarzania należności nie przekraczających kwoty 400.000 zł.

§ 9. 1. Należność przysługującą jednostce budżetowej objętej budżetem terenowym stopnia podstawowego umarza:

- 1) kierownik tej jednostki, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 50.000 zł,
- 2) właściwy dla tej jednostki terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 400.000 zł; prezydent miasta liczącego powyżej 100 tysięcy mieszkańców może upoważnić kierowników jednostek budżetowych do umarzania należności nie przekraczających kwoty 200.000 zł.

2. Należności przysługujące jednostkom budżetowym objętym jednostkowym budżetem województwa oraz należności przysługujące jednostkom budżetowym objętym budżetami terenowymi stopnia podstawowego, przekraczające kwoty wymienione w ust. 1, umarza wojewoda. Wojewoda może upoważnić dyrektorów (kierowników) jednostek budżetowych do umarzania należności nie przekraczających kwoty 400.000 zł.

§ 10. 1. Należność przysługującą przedsiębiorstwu państwowemu umarza dyrektor przedsiębiorstwa.

2. Regulamin organizacyjny przedsiębiorstwa państwowego może przewidywać uprawnienia kierowników jednostek organizacyjnych przedsiębiorstwa do opiniowania wniosków dłużników o umorzenie lub udzielenie ulg w spłaceniu należności przysługujących temu przedsiębiorstwu.

§ 11. Dyrektor przedsiębiorstwa wielozakładowego może upoważnić kierowników poszczególnych zakładów do umarzania w pełnym lub ograniczonym zakresie należności związanych z działalnością tych jednostek.

§ 12. Należność przysługującą zrzeczeniu przedsiębiorstw państwowych umarza rada zrzeczenia. Rada zrzeczenia może upoważnić dyrektora zrzeczenia do umarzania należności nie przekraczających kwoty określonej w upoważnieniu.

§ 13. 1. O umorzeniu należności przysługujących przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe”, przedsiębiorstwu państwowemu Polskie Linie Lotnicze „LOT” oraz Przedsiębiorstwu Państwowemu „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” decydują właściwe dla tych przedsiębiorstw naczelnne organy administracji państwowej.

2. Właściwe naczelnne organy administracji państwowej mogą upoważnić kierowników jednostek organizacyj-

nych przedsiębiorstw, o których mowa w ust. 1, do umarzania należności nie przekraczających kwoty 400.000 zł.

§ 14. 1. O umorzeniu należności przysługującej Państwowemu Zakładowi Ubezpieczeń decyduje Naczelny Dyrektor Państwowego Zakładu Ubezpieczeń.

2. Naczelny Dyrektor Państwowego Zakładu Ubezpieczeń może upoważnić dyrektorów oddziałów wojewódzkich zakładu oraz dyrektorów inspektoratów zakładu do umarzania należności nie przekraczających kwoty 400.000 zł.

3. Umorzenie należności przekraczającej kwotę 2.000.000 zł wymaga uzyskania zgody Ministra Finansów.

§ 15. 1. O umorzeniu należności przysługującej Narodowemu Bankowi Polskiemu decyduje Prezes Narodowego Banku Polskiego.

2. O umorzeniu należności przysługującej Bankowi Gospodarki Żywnościowej decyduje Prezes Banku Gospodarki Żywnościowej.

3. Prezesi Narodowego Banku Polskiego oraz Banku Gospodarki Żywnościowej mogą upoważnić dyrektorów oddziałów wojewódzkich banku oraz dyrektorów oddziałów operacyjnych i specjalistycznych banku do umarzania należności nie przekraczających kwoty 400.000 zł.

§ 16. 1. Należność przysługującą przedsiębiorstwu państwowemu tworzonemu na podstawie art. 6 ust. 2 lit. a) ustawy z dnia 20 grudnia 1949 r. o Państwowym Gospodarstwie Leśnym (Dz. U. Nr 63, poz. 494 z późniejszymi zmianami) umarza dyrektor przedsiębiorstwa, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 400.000 zł.

2. O umorzeniu należności przekraczającej kwotę 400.000 zł decyduje Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

§ 17. 1. Należność przysługującą państwowej jednostce organizacyjnej nie wymienionej w § 8—16 umarza kierownik tej jednostki, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 400.000 zł.

2. Decyzję o umorzeniu należności przekraczającej kwotę 400.000 zł podejmuje:

- 1) w stosunku do należności jednostki rozliczającej się z budżetem terenowym — wojewoda,
- 2) w stosunku do należności jednostki rozliczającej się z budżetem centralnym — właściwy dla tej jednostki naczelny organ administracji państwowej.

Rozdział 3

Przepisy końcowe.

§ 18. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 1981 r. w sprawie zasad umarzania i udzielania ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. Nr 13, poz. 61).

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: gen. armii W. Jaruzelski